

Учасники засідання президії НАН України заслухали доповідь директора Інституту хімії поверхні ім. О. Чуйка НАН України академіка НАН України М. Картеля про наукову та науково-організаційну діяльність установи.

<...> За звітний період науковці установи зробили вагомий внесок у вирішення фундаментальних і прикладних проблем сучасної хімії. Про це говорять результати, докладно викладені в доповіді директора інституту та у виступах. Зокрема, здійснено важливі дослідження в галузі фізико-хімії поверхневих явищ, теорії хімічної будови й реакційної здатності поверхні твердих тіл, технологій одержання наноматеріалів, у вирішенні медико-біологічних, біохімічних проблем поверхні.

Розробка перспективних матеріалів для каталізу засвідчила можливість регулювання розмірів наночастинок паладію шляхом застосування кремнеземів із прищепленими кремнійгідридними групами (для відновлення іонів металів) та гідрофобними групами (для обмеження агрегації утворених частинок металу).

Прикладні роботи інституту спрямовані на синтез оксидних і вуглецевих матеріалів, створення медичних сорбційних препаратів і дієтичних харчових добавок, ефективних нафтопоглинаючих сорбентів, функціональних покриттів на основі наноматеріалів тощо.

Розроблено технологію, нормативно-технічну документацію та введено в експлуатацію дослідно-промислову установку виробництва вуглецевих нанотрубок і нановолокон.

Затверджено технічні умови, створено технологію та здійснено випуск експериментальної партії функціонального харчового продукту «Целісорб» на основі лігноцелюлозних сорбентів. Проведено апробацію продукту, яка виявила його високі профілактично-лікувальні властивості як декорпорууючого сорбента, імуномодулятора й антиоксиданта.

Налагоджена тісна співпраця з Калуським і Джанкойсько-Сиваським дослідно-експериментальними заводами, де інститут реалізує напрацьовані методики синтезу високодисперсних форм кремнеземів.

Разом з тим у діяльності Інституту хімії поверхні ім. О. Чуйка НАН України є ряд недоліків і невирішених проблем.

Частка позабюджетних коштів у звітному періоді становила лише 13,8 %, що, безумовно, недостатньо. Слід активніше шукати додаткові джерела фінансування, зокрема за рахунок розширення співробітництва з промисловими підприємствами як України, так й інших країн, з метою впровадження завершених наукових розробок.

Необхідно звернути увагу й на проблему кадрів. Залишається високим

середній вік наукових працівників. Без омолодження наукового колективу складно розраховувати на подальший динамічний розвиток інституту. Мало захищено докторських дисертацій.

Потрібно поліпшити науково-методичне керівництво дослідним виробництвом інституту.

У цілому, президія НАН України позитивно оцінила діяльність Інституту хімії поверхні ім. О. Чуйка НАН України і висловила сподівання на успішне подолання зазначених недоліків, а також щодо плідної роботи в подальшому (*Прес-реліз за підсумками засідання Президії НАН України 12 вересня 2012 року // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>)*).